

Kako koronavirus utječe na dječju igru

Igra je način izražavanja djeteta i roditelji ne bi trebali biti zabrinuti ako se pandemija u posljednje vrijeme pojavljuje kao tema u dječjim igrama.

KATE CRAY, urednica u časopisu "The Atlantic"

Usred katastrofe - poput trenutne pandemije - mnogi roditelji uočavaju takve situacije. "To je preokrenulo [dječje] živote naopako. Prirodno je da će im to pasti na pamet", rekla mi je Sandra Russ, profesorica sa Sveučilišta Case Western Reserve koja proučava emocionalnu stranu igre i kako igra koristi djeci. Djeca upijaju upijaju zastrašujuće i zbumujuće vijesti i često se okreću igri tražeći razumijevanje i predah. Nakon uragana Katrina Joy Osofsky, psihologinja s Državnog sveučilišta Louisiana, radila je na putničkom brodu preuređenom za hitne slučajeve. Sjeća se kako je gledala djecu na brodu kako se igraju *uragana*. Trčali bi naokolo oponašajući jak vjetar i rasuli igračke po brodu, kreirajući krš i lom kojeg su doživjeli nakon oluje.

Igra je jezik djeteta. Oni igraju zamišljene scenarije kroz koje izražavaju svoju zabrinutost, postavljaju pitanja i, ono što je presudno - preoblikuju tu svoju *priču*. U igri pretvaranja djeca upravljaju radnjom, kreiraju zaplet i mogu promijeniti ishod opasne situacije ili isprobati drugačija rješenja problema.

Naprimjer, nakon što su naučila da COVID-19, bolest uzrokovana koronavirusom, uključuje poteškoće s disanjem, djeca u predškolskoj ustanovi u Kirklandu u Washingtonu (gdje se virus brzo proširio u staračkom domu) počela su se igrati postupka oživljavanja, navela je jedna od majki Kelly Ritting. Iako su škole u Seattleu od tada zatvorene, njena četverogodišnja kći nastavila se samostalno igrati liječnika. Nedavno je svog mlađeg brata *testirala* Lego žirafom. Nakon što je protrljala žirafu o tanjurić, rekla je da će, iako test bude pozitivan, s bratom biti sve u redu, jer su joj roditelji rekli da se djeca ne razbole od virusa. (Djeca se mogu zaraziti, no rizik od smrti nije u potpunosti poznat. Izloženost djece je problematična zbog toga što bolest mogu prenijeti drugima.)

Sljedeći primjer naveo je odvjetnik iz Winnipega Bradley Madison: njegova četiri sina u posljednje vrijeme uživaju u igri 'CoronaBall', u kojoj je cilj izbjegći plastičnu kuglicu s bodljama koja podsjeća na ilustracije virusa.

Prije zatvaranja škola u Kansas Cityju, Missouri, osmogodišnja kći i 11-godišnji sin Nathana Hopera igrali su više igrica vezanih uz virus koje su izmislili njihovi vršnjaci. Igra lovice 'Držanje socijalne udaljenosti' genijalan je dječji odgovor na pravilo držanja na distanci. 'To' (koronavirus, op. prev.) ima zadatak taknuti sjenu drugog djeteta. U opasnijoj *koronavirusnoj igri* djeca bi nekoga *zarazila* kašljanjem – s varijantom postizanja *imuniteta* (pandan našoj *kućici*, op. prev.) noseći *hazmat odijelo* (kapuljaču) ili *masku za lice* (podizanje lakta na lice).

Sve u svemu, roditelji ne bi trebali brinuti ako djeca uključuju temu koronavirusa u svoju igru (iako im ne bi trebali dozvoliti da kašlju jedni u druge). Djeca kroz igru nastoje izraziti svoje brige, tako da je i povremeno spominjanje smrti prirodno, rekla je Russ. "Treba se zabrinuti ako scenarij postane mračan, a

djeca izgledaju zabrinuto i uplašeno dok se igraju", upozorila je Ann Masten, profesorica s Instituta za dječji razvoj Sveučilišta u Minnesoti. "Ali ako se djeca ne osjećaju uznemireno ili ne ponavljaju isti scenarij bez promjene ishoda, igra može djeci biti zdrav način na koji mogu obraditi vijesti i roditeljima omogućiti uvid u svoje emocionalno stanje. "Dok ih promatraste možete naslutiti o čemu misle i u što vjeruju vezano uz virus i pandemiju", rekla mi je Abigail Gewirtz, profesorica obiteljsko-društvenih znanosti sa Sveučilišta u Minnesoti.

Iako nitko od roditelja s kojima sam razgovarala nije vjerovao da su njihova djeca posebno zabrinuta ili uplašena, svi su se suočili s promjenom u rutini svoje djece. Sva su djeca postavljala pitanja o temama poput smrti i dugoročnim komplikacijama virusa. Kćer gospođe Ritting često je zapitivala o smrti i zašto ne može vidjeti svoje prijatelje. "Stalno mi govori da su njezini prijatelji 'izašli iz njenog srca', jer ih nije dugo vidjela", rekla je Ritting. Hopper, bolničar i šef pomoćne službe u hitnoj medicinskoj službi, vodio je teške razgovore sa svojom djecom, ali najviše ga brine šok koji će djeca osjećati u mjesecima koji dolaze: "Neki njihovi prijatelji će izgubiti ekonomsku sigurnost, a neki roditelji posao."

Prof. Osofsky, koja je radila s djecom nakon uragana Katrina, također brine o posljedicama pandemije na mentalno zdravlje djece zbog moguće pojave tjeskobe, izolacije i neizvjesnosti u sadašnjim okolnostima.

Govoreći o radu s djecom u vrijeme pandemije, Gewirtz, autorica knjige koja će uskoro izaći: "Kad je svijet zastrašujuće mjesto: razgovori za zabrinute roditelje i zabrinutu djecu", preporučuje roditeljima da prvo pokušaju ovladati vlastitim emocijama kako ne bi projicirali anksioznost na svoje dijete, a potom prepoznaju i podrže emocije djeteta. Gewirtz ne opravdava da se nude obećanja o situacijama koje su neizvjesne, ali roditeljima preporučuje da provjere zablude o bolesti, zaštite djecu od najbrutalnijih informacija i zajednički osmisle načine na koje se i jedni i drugi mogu osjećati sigurnima.

Stručnjaci s kojima sam razgovarala više od svega ističu da roditelji ne bi trebali obeshrabriti ili sprječiti igru. Maštovita igra može potaknuti kreativnost i razvoj vještina suočavanja, rekla je Russ, profesorica u Case Westernu. To može biti način obrade emocija ili jednostavno - skretanje misli na zabavan način. Iako igra može biti bijeg od djetetovih najtežih problema, također može biti alat za njihovo kreativno rješavanje. Kad je Miles, kustosica rijetkih knjiga na LSU-u, čula izjavu svoje kćeri da će njena mlađa sestra vjerojatno umrijeti, nije znala kako reagirati. Njezina se kćer nije činila uznemirenom, ali njena je poruka bila izrazito morbidna. Majka nije iskazala zabrinutost direktno prema djetetu, ali joj je kasnije objasnila da, iako ona i njezina sestra nisu u opasnosti, trenutno pokušavaju zaštititi starije ljude, poput svojih baka i djedova, koje neće posjećivati neko vrijeme. Sljedeći put kad se igrala doktora, sestruru je proglašila zdravom.

Prijevod: Renata Šimac

Lektura: Dragana Čubrilo

Izvor:

<https://www.theatlantic.com/family/archive/2020/04/coronavirus-tag-and-other-games-kids-play-during-a-pandemic/609253/?fbclid=IwAR0f7zJ4E1mKYh2ISnHc6iJ8EQXU2Uo81A2OSawLuiRb8OlbxcKCdNMwGhg>